

Sivistysvaliokunnan mietintö n:o 12 hallituksen esityksen johdosta laiksi nuorisosaasteen koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen kokeilusta annetun lain muuttamisesta

Eduskunta on 20 päivänä marraskuuta 1992 lähettänyt sivistysvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi otsikossa mainitun hallituksen esityksen n:o 296.

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina apulaisosastopäällikkö Heikki Mäenpää opetusministeriöstä ja rehtori Eero Leminen Espoon-Vantaan väliaikaisesta teknillisestä ammattikorkeakoulusta.

Hallituksen esitys. Nuorisosaasteen koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen kokeiluista annetun lain rahoitusta koskevat säännökset ehdotetaan muutettaviksi vastaamaan opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain sekä siinä yhteydessä muutettujen ammatillisista oppilaitoksista annetun lain ja lukiolain säännöksiä. Tämän lisäksi muutoksenhakua koskevat säännökset ehdotetaan ajanmukaistettaviksi.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1993 alusta.

Valiokunnan kannanotot. Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Näin ollen valiokunta puoltaa hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen hyväksymistä seuraavin huomautuksin.

Nuorisosaasteen koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen kokeilujen tarkoituksena on hankkia kokemuksia peruskoulun jälkeisen koulujärjestelmän kehittämistä varten. Kokeilujen tavoitteina on muun muassa koulutustason kohottaminen, yhteiskunnan ja työelämän uusien tieto- ja taitotarpeiden tyydyttäminen, yksilöllisten opintokokonaisuuksien muodostaminen ja koulutusmahdollisuuksien monipuolistaminen. Va-

liokunta katsoo, että alkaneiden kokeilujen onnistuminen ja asetettujen tavoitteiden saavuttaminen onnistuu ainoastaan, jos kokeiluyksiköissä kehitetyt suunnitelmat ja ideat voidaan myös käytännössä toteuttaa. Myös kansainvälistymisen haasteet edellyttävät tätä. Ammattikorkeakoulukokeilujen osalta tämä tarkoittaa muun muassa sitä, että kokeilusta aiheutuvat ylimääräiset käyttömenot tulee ottaa huomioon määrärahoja myönnettäessä.

Edellä todetun johdosta valiokunta pitää tärkeänä, että hallitus huolehtii siitä, että nuorisosaasteen koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen kokeiluihin osoitetaan riittävät määrärahat kokeiluista aiheutuviin ylimääräisiin menoihin siten, että kokeiluista annetun lain mukaiset tavoitteet voidaan saavuttaa.

Valiokunta pitää tärkeänä myös sitä, että ammattikorkeakouluiksi soveltuviin väliaikaisten ammattikorkeakoulujen asema vakiinnutetaan. Päätökset tulee tehdä välittömästi sen jälkeen, kun kokeilusta on saatu riittävästi kokemusta ja on osoittautunut, että asianomaisen kokeiluyksikön taso on sellainen, että yksikkö voidaan vakiinnuttaa ammattikorkeakouluksi.

Valiokunta toteaa, että kokeilu kokonaisuudessaan on laaja. Valiokunnan mielestä tulisi kuitenkin tutkia, onko tarvetta vielä laajentaa kokeilua sellaisille koulutusaloille, joille kokeilulupaa ei ole myönnetty.

Edellä esitetyn perusteella sivistysvaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksyttäisiin muuttamattomana.

Helsingissä 1 päivänä joulukuuta 1992

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Jouppila, varapuheenjohtaja Astala, jäsenet Ala-Harja, Aula, Gustafsson, Hacklin, Lindqvist, M. Pietikäinen,

Pykäläinen, Rätty, Suhola (osittain), Toivonen, Tykkyläinen ja Virrankoski sekä varajäsenet Alaranta (osittain), A. Ojala ja Seivästö (osittain).

